

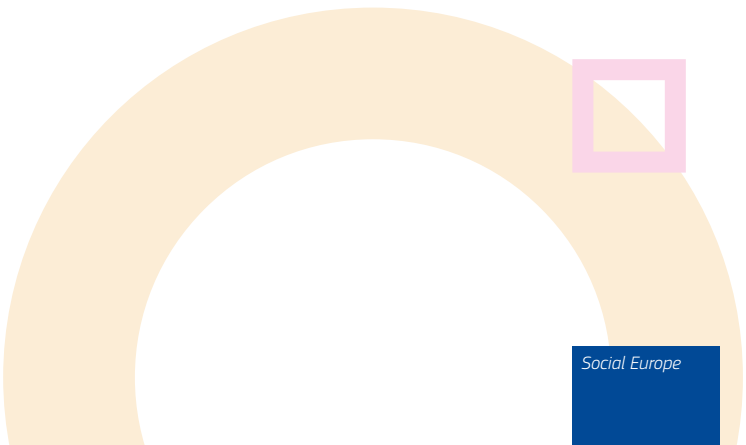
Europos
Komisija

ISSN 2467-057X

2023 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas

Gerosios patirties geriau
pritaikant ES miestus visiems
jų gyventojams pavyzdžiai
#EUACCESSCITY

Social Europe

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2023

© Europos Sąjunga, 2023

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39). Jeigu nenurodyta kitaip, ši dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, gali reikėti gauti atitinkamų teisių turėtojų leidimą.

Viršelio nuotrauka, © iStock.com/Johan Karlsson; Page 2, © Easy-to-read.eu; Page 3, © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; © BRO.vector/Shutterstock.com; © GoodStudio/Shutterstock.com; © Naumova Marina/Shutterstock.com; © Easy-to-read.eu; © 777 Bond vector/Shutterstock.com; Page 4, © KatyGr5/Shutterstock.com; © Image by Memed_Nurrohmad from Pixabay; © Naumova Marina/Shutterstock.com; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; Page 5, © GoodStudio/Shutterstock.com; © Natty_Blissful/Shutterstock.com; © GoodStudio/Shutterstock.com; © mentalmind/Shutterstock.com; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; Page 6, © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; © Peter Hermes Furian/Shutterstock.com; © Artishok/Shutterstock.com; Page 7, © Artishok/Shutterstock.com; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; © Image by Memed_Nurrohmad from Pixabay; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; Page 8, © Image by OpenClipart-Vectors from Pixabay; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; Page 9, © Easy-to-read.eu; © Image by Memed_Nurrohmad from Pixabay; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; Page 10, © European Union; © iStock.com/Johan Karlsson; © Lucy Left/Shutterstock.com; © Matej Kastelic/Shutterstock.com; © Creativika Graphics/stock.adobe.com; Page 12, © European Union; Page 15, © iStock.com/Johan Karlsson; Page 16 and 18, © Elin Brännström; Page 19, © Lucy Left/Shutterstock.com; Pages 20 and 21, © Bernardo Jordano de la Torre; Page 22, © Matej Kastelic/Shutterstock.com; Page 23, © Tatjana Čampelj; Page 24, © Ljubljana by Wheelchair; Page 25, Joseph Creamer; Pages 26 and 27, © Susana Fajardo Bautista; Page 28, © canadastock/Shutterstock.com; Pages 29 and 30 © Lukas Kapfer; Page 31, © BearFotos/Shutterstock.com; Page 32, © Sylvain Frappat, © Auriane-Poillet; Page 33, © Auriane-Poillet

Print ISBN 978-92-68-01339-7 ISSN 2599-9087 doi:10.2767/891418 KE-BL-23-001-LT-C

PDF ISBN 978-92-68-01321-2 ISSN 2467-057X doi:10.2767/659848 KE-BL-23-001-LT-N

Turinys

2023 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas.....	2
Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo laimėtojų pagerbimas.....	10
Pratarmė.....	12
Įvadas.....	14
Laimėtojas – Šelefteo	15
Antrosios vietos laimėtojas – Kordoba	19
Trečiosios vietos laimėtojas – Liubliana	22
Specialusis prizas už informacines ir ryšių technologijas (IRT) – Merida	25
Specialusis prizas už viešųjų erdvių prieinamumą – Hamburgas	28
Specialusis prizas už transportą – Grenoblis	31
Dalyvavimas 2024 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose.....	34

2023 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas

Supaprastinta versija

Kas mes esame?

Mes esame **Europos Komisija**

Europos Komisija siūlo teisės aktus, kurie padėtų Europai tapti dar geresnei.

Be kita ko, stengiamės, kad objektai ir paslaugos Europoje būtų prieinami neįgaliems ir visiems žmonėms.

Kad tai įvyktų, bendradarbiaujame su Europos neįgaliųjų organizacijomis, tokiomis kaip **Europos neįgaliųjų forumas**.

Pavyzdžiui, kasmet kartu bendradarbiaujame, kad būtų surengti **Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimai**.

Kas yra Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas?

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas – tai prizas, kurį kasmet įteikiame miestams, labiausiai besistengiantiems būti prieinamais gyventojams.

Miestas yra prieinamas, kai visi jame gali gyventi ir naudotis visais objektais bei paslaugomis be jokių kliūčių.

Pavyzdžiui, miestas yra gerai pritaikytas, kai visi žmonės gali nesunkiai:

- pasinaudoti autobusu ar metro, kad nuvažiuotų į darbą;
- naudotis bilietaų pardavimo automatais, kad įsigytų bilietą;
- vaikštinėti gatvėmis ar patekti į viešus pastatus, pavyzdžiui, ligonines ar rotušes;
- gauti informaciją tokiais būdais, kuriais ją galima perskaityti ir suprasti.

Tai svarbu visiems gyventojams, ypač neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus žmonėms.

Dažnai tokie objektai kaip pastatai, transportas ir informacija jiems neprieinami.

Jeigu jie nėra prieinami, tokie asmenys negali dalyvauti bendruomenės gyvenime kaip visi kiti jos nariai.

Pavyzdžiui, jei pastatuose nėra rampų, žmonės neįgaliųjų vežimėliuose negalės patekti.

Arba jei informacija nėra lengvai įskaitoma, žmonės su protine negalia ir kiti žmonės galbūt negalės jos suprasti.

Dėl to Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas – tai galimybė Europos miestams parodyti, ką jie nuveikė, kad taptų prieinami visiems žmonėms.

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimui buvo pradėti teikti 2010 m. siekiant priminti miestams, kaip svarbu, kad jie būtų geriau pritaikyti visiems gyventojams.

Kuris miestas laimėjo 2023 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą?

2023 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą pelnė **Šelefteo** miestas **Švedijoje**.

Šelefteo miestas laimėjo Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą, nes jame nuolat dirbama kuriant objektus ir paslaugas, prieinamas žmonėms su negalia ir visiems žmonėms.

Be kita ko, Šelefteo mieste:

- žaidimų aikštelės, parkai ir gatvės yra prieinamos ir visi gali vaikščioti be jokių kliūčių;

- aklieji gauna pranešimą į telefonus apie galimus pavojus gatvėse, kad galėtų saugiai judėti;

- autobusuose yra rampos, kad žmonės su neįgaliųjų vežimėliais jomis galėtų važiuoti be jokių kliūčių; autobusuose, įrengti garsiniai pranešimai, kad aklieji galėtų išgirsti naudingą informaciją apie kelionę; taip pat yra ekranai, kad kurtieji galėtų perskaityti šią informaciją;

- Mieste siūlomi mokymai sutrikusio intelekto jaunuoliams, kaip naudotis technologijomis ir kaip gyventi savarankiškai.

Šelefteo miestas laimėjo Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą 2023 m. ir pelnė 150 000 eurų vertės prizą.

Kiti du miestai konkurse užėmė antrąją ir trečiąją vietą:

- **Kordobos** miestas **Ispanijoje** užėmė antrąją vietą ir laimėjo 120 000 eurų.
- **Liublianos** miestas **Slovėnijoje** užėmė trečiąją vietą ir laimėjo 80 000 eurų.

Kiti Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimai bus rengiami 2024 m.

Kurie miestai gali dalyvauti?

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose gali dalyvauti ne visi miestai. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose gali dalyvauti miestai, kurie:

- yra Europos Sąjungai priklausančiose šalyse; **Europos Sąjungą** sudaro 27 Europos valstybės, kurios drauge stengiasi padaryti Europą geresne vieta gyventi savo piliečiams;

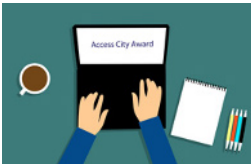
- turi daugiau kaip 50 000 gyventojų; jeigu šalyje yra mažiau nei du tiek gyventojų turintys miestai, du arba daugiau mažesnių miestų gali susijungti; jeigu kartu jie turi daugiau nei 50 tūkst. gyventojų, jie taip pat gali dalyvauti Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose;

- Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose negali dalyvauti praėjusių metų laimėtojas.

Kaip miestai gali dalyvauti apdovanojimuose?

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose norintys dalyvauti miestai gali pateikti paraišką internetu prasidėjus paraiškų teikimo laikotarpiui. Šiems miestams vadovaujantys ir jiems svarbius sprendimus priimančios asmenys turi užpildyti paraiškos formą internetu.

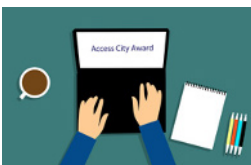
Joje jie turi:

- nurodyti, kodėl jie mano, kad jų miestas turėtų gauti Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą;
- pateikti pavyzdžių ir parodyti, ką jų miestas nuveikė, kad taptų geriau pritaikytas kiekvienam jo gyventojui;
- papasakoti, kaip jie planuoja šią puikią veiklą tęsti.

Daugiau informacijos rasite mūsų interneto svetainėje

www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Čia mes netrukus paskelbsime, kada prasidės paraiškų teikimo laikotarpis. Prasidėjus paraiškų teikimo laikotarpiui, miestai gali užpildyti formą ir dalyvauti būsimuose Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose. Nuolat tikrinkite mūsų svetainėje skelbiamą informaciją ir sužinokite daugiau!

Kaip renkamas laimėtojas?

Miestams pateikus paraiškas dalyvauti Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose, žmonių grupės paraiškas išnagrinėja ir išrenka laimėtoją.

Kiekvienoje šalyje sudaroma žmonių grupė, kuri išnagrinėja tos šalies miestų paraiškas. Ji išrenka ne daugiau kaip tris geriausių pavyzdžių rodančius tos šalies miestus.

Tada kita žmonių grupė Europoje patikrina visus šiuos miestus ir pasirenka geriausių pavyzdžių rodantį miestą. Toks miestas tais metais laimi Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą.

Tarp šių grupių narių yra ir neįgalieji, ir vyresnio amžiaus gyventojai. Be kita ko, jie tikrina, ar miestuose neįgaliesiems pritaikyti:

- pastatai ir gatvės;
- autobusai ir metro;
- bilietų pardavimo automatai ir bankomatai;
- svetainės ir kitos technologijos, kurias gyventojai naudoja bendravimui;

- visiems lengvai perskaitoma ir suprantama informacija.

Nariai stebi, kuriame iš miestų atliekama didesnė pažanga siekiant užtikrinti, kad šie dalykai būtų prieinami visiems žmonėms. Toks miestas ir laimi Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą.

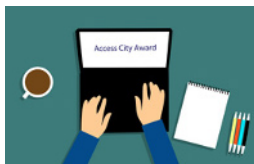
Kada įteiksime prizą laimėtojai?

2023 m. pabaigoje Briuselyje surengsime svarbų susitikimą, skirtą neįgaliųjų teisėms. Šio susitikimo metu mes taip pat paskelbsime 2024 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo laimėtoją.

Tuomet šiam miestui įteiksime Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą.

Plačiau

Jei norite sužinoti daugiau, apsilankykite mūsų interneto svetainėje

www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Jei turite klausimų, kreipkitės į mus el. paštu; secretariat@accesscityaward.eu.

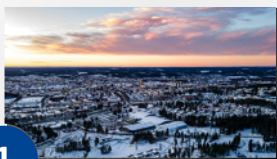

Ursula fon der Lejen
Europos Komisijos pirmininkė

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo laimėtojų pagerbimas

Gyvenimas mieste turėtų būti prieinamas visiems. Kad kiekvienas iš mūsų galėtų visavertiškai dalyvauti visose miesto gyvenimo srityse, mums reikia originalių ir veiksmingų sprendimų, panašių į tuos, kuriuos įgyvendino Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimus pelnę miestai. Tokie pavyzdžiai parodo integracinę mūsų Europos visuomenės galią.

2023 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo laimėtojai

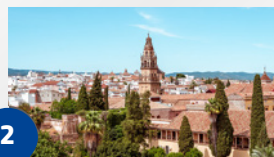

1

Šelefteo, Švedija

Specialūs prizai
Informacinės ir
komunikacinės
technologijos

Merida, Ispanija

2

Kordoba, Ispanija

Specialūs prizai
Apstatyta aplinka

Hamburgas, Vokietija

3

Liubliana, Slovėnija

Specialūs prizai
Transportas

Grenoblis, Prancūzija

Ankstesni Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo laimėtojai

	Pirmoji vieta	Antroji vieta	Trečioji vieta	Specialusis prizas	Specialusis prizas	Specialusis prizas	Specialusis prizas
2022 m.	Liuksemburgo miestas, Liuksemburgas	Helsinkis, Suomija	Barselona, Ispanija	Portas, Portugalija	Palma, Ispanija	Levenas, Belgija	-
2021 m.	Jonšopingas, Švedija	Brėmerhafenas, Vokietija	Gdynė, Lenkija	Poznanė, Lenkija	Komotinė, Graikija	Florencija, Italija	-
2020 m.	Varšuva, Lenkija	Kasteljonas, Ispanija	Šelefteo, Švedija	Evrė, Prancūzija	Tartu, Estija	Chanija, Graikija	-
2019 m.	Breda, Nyderlandai	Evrė, Prancūzija	Gdynė, Lenkija	Vigas, Ispanija	Kapošvaras, Vengrija	Viborgas, Danija	Monteverdė, Italija
2018 m.	Lionas, Prancūzija	Liubliana, Slovėnija	Liuksemburgo miestas, Liuksemburgas	Viborgas, Danija	-	-	-
2017 m.	Česteris, JK	Roterdamas, Nyderlandai	Jūrmala, Latvija	Lugas, Ispanija	Šelefteo, Švedija	Alesandrija, Italija	Funšalis, Portugalija
2016 m.	Milanas, Italija	Vysbadenas, Vokietija	Tulūza, Prancūzija	Vasa, Suomija	Kapošvaras, Vengrija	-	-
2015 m.	Burosas, Švedija	Helsinkis, Suomija	Liubliana, Slovėnija	Arona, Ispanija	Liuksemburgo miestas, Liuksemburgas	Logronjas, Ispanija	Budapeštas, Vengrija
2014 m.	Geteborgas, Švedija	Grenoblis, Prancūzija	Poznanė, Lenkija	Belfastas, JK	Drezdenas, Vokietija	Burgosas, Ispanija	Malaga, Ispanija

	Laimėtojas	Antrosios vietos laimėtojas	Antrosios vietos laimėtojas	Antrosios vietos laimėtojas	Specialusis prizas	Specialusis prizas	Specialusis prizas	Specialusis prizas
2013 m.	Berlynas, Vokietija	Nantas, Prancūzija	Stokholmas, Švedija	-	Gdynė, Lenkija	Bilbao, Ispanija	Pamplona, Ispanija	Talagatas, Airija
2012 m.	Zalcburgas, Austrija	Krokuva, Lenkija	Marburgas, Vokietija	Santanderas, Ispanija	Terasa, Ispanija	Liubliana, Slovėnija	Olomoucas, Čekija	Grenoblis, Prancūzija
2011 m.	Avila, Ispanija	Barselona, Ispanija	Kelnas, Vokietija	Turku, Suomija	Barnslis, JK	Dublinas, Airija	Grenoblis, Prancūzija	Malmė, Švedija

Helena Dali

Už lygybę atsakinga Europos Komisijos narė

Pratarmė

Prieinamumas – tai teisių, savarankiškumo, lygybės, savarankiško gyvenimo ir laisvės veiksnys.

Tai būtina sąlyga, kad 87 milijonai Europos neįgaliųjų ir riboto judumo asmenų galėtų visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse.

Džiaugiuosi galėdama pristatyti 2023 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimų brošiūrą, kurioje džiaugiamės šių metų nugalėtojų gerą patirtimi ir skatiname daugiau Europos miestų imtis veiksmų, kad visiems būtų užtikrinta aplinka be kliūčių.

Kas ketvirtas suaugęs europietis turi tam tikrą negalia, daugiau nei penktadalis ES gyventojų yra 65 metų ir vyresni, o apie 75 proc. visų europiečių gyvena miestuose. Miestų prieinamumo užtikrinimas yra svarbus, nes tai naudinga visiems ir padeda kurti klestinčią ir integracinę aplinką. Įtraukdami prieinamumo klausimą į darbotvarkę, miestai parodo, kad yra pasiryžę įgyvendinti konkrečius sprendimus, gerinančius žmonių gyvenimą.

Per pastarąjį dešimtmetį ES padarė didelę pažangą prieinamumo požiūriu. Tačiau vis dar yra milijonai neįgaliųjų, kurie kasdien susiduria su struktūrine diskriminacija ir kliūtimis, pavyzdžiui, bandydami gauti informaciją, patekti į pastatus, miesto aplinką ir transportą.

Todėl prieinamumo užtikrinimas yra 2021–2030 m. ES neįgaliųjų teisių strategijos pagrindas ir turime užtikrinti, kad jis ir toliau būtų prioritetas visais lygmenimis, įskaitant valstybes nares.

Skirdama Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto, Europos Komisija vertina ES miestų įsipareigojimą šalinti kliūtis, kurti ir užtikrinti prieinamumą. Jūsų pastangos padeda kurti lygybės sąjungą.

Sveikinu Šelefteo miestą gavusį pirmąjį 2023 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą. Tvirta stebėsenos ir vertinimo sistema, finansinė parama neįgaliųjų organizacijoms ir dėmesys prieinamoms informacinėms ir ryšių technologijoms rodo nuolatinį jūsų įsipareigojimą užtikrinti prieinamumą.

Įvadas

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimu vertinamos Europos miestų pastangos užtikrinti geresnį prieinamumą neįgaliesiems. Apdovanojimas – tai galimybė miestams parodyti, kaip jie, šalindami kliūtis, gali pakeisti savo piliečių patirtį ir tapti gerosios praktikos pavyzdžiu kitiems miestams.

Prieinamuose miestuose neįgalieji gali gyventi kasdienį gyvenimą be kliūčių lygiomis sąlygomis su kitais žmonėmis. Prieinamumas apima plačią taikymo sritį, darančią įtaką visiems miesto gyvenimo aspektams – nuo viešojo transporto ir infrastruktūros iki administravimo, laisvalaikio ir interneto paslaugų. Prieinamuose miestuose taip pat lengviau judėti riboto judumo asmenims, pavyzdžiui, vyresnio amžiaus žmonėms, asmenims su vaikais vežimėliuose, asmenims su laikina negalia.

Į Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą gali pretenduoti visi ES miestai, kuriuose gyvena daugiau nei 50 000 gyventojų. Visus kandidatus pirmiausia vertina nacionalinė žiuri. Po to atrinktas paraiškas vertina ES prieinamumo ekspertų žiuri, kuri išrenka nugalėtoją ir antrosios bei trečiosios vietos laimėtojus.

Kasmet ES žiuri taip pat skiria specialiojo prizo apdovanojimą miestams, kurie itin gerai pasirodė tam tikroje srityje. Šiais metais žiuri skyrė specialiuosius prizus informacinių ir ryšių technologijų, užstatytos aplinkos ir transporto sritims.

Laimėtojas

73 tūkst. gyventojų

Šelefteo

Švedija

Švedijos šiaurėje esantis pakrantės miestas Šelefteo yra Laplandijos provincijos dalis, todėl žiemą čia susiduriama su savais prieinamumo iššūkiais. Nuo tada, kai laimėjo trečiąją vietą 2020 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose, Šelefteo mieste ir toliau teikiama pirmenybė prieinamumui ir svarstoma, kaip padaryti miestą prieinamesnį, pasitelkiant veiksmingą stebėsenos ir vertinimo sistemą.

Strateginis darbas su dideliu ryžtu ir tinkamu susitelkimu duoda rezultatų. Tai suteikia žmonėms galimybę būti aktyviems, užtikrina dalyvavimą ir skatina mus kurti lygiavertę ir stipresnę visuomenę. Bendradarbiaudami skatiname pokyčius, kad sukurtume labiau integruotą Šelefteo miestą, kuriame ateityje siekiama visiško prieinamumo.

Elin Brénstriom, Šelefteo miesto dalyvavimo koordinatore

Prieinamumas visiems visose srityse

Šelefteo savivaldybės prieinamumo ir dalyvavimo strategiją „Ett Skellefteå för alla 2015–2025“ (liet. „Šelefteo visiems 2015–2025“) aukščiausiu lygmeniu įgyvendina miesto savivaldybės taryba. Bendras tikslas – visapusiškas visų piliečių dalyvavimas visais visuomenės lygmenimis. Tai įgyvendinama trijose pagrindinėse srityse: geresnis prieinamumas, didesnis informuotumas, geresnis neįgaliausių švietimas ir geresnės darbo vietos.

Šelefteo sistemingai ir visapusiškai sprendžia prieinamumo klausimą, įskaitant visus pastatų planus ir viešųjų pirkimų procesus, taip pat savivaldybės politikos, susijusios su prieinamomis viešosiomis erdvėmis, nuostatas. Šia politika siekiama padidinti miesto prieinamumo priemonių suderinamumą keliose srityse, pavyzdžiui, pėsčiųjų perėjose, taktiliniuose takuose ir autobusų stotelėse.

Be to, Šelefteo panaudojo lėšas, gautas už ankstesnį Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą, kad dar labiau padidintų prieinamumą. Žiemos sezono metu įgyvendintos konkrečios priemonės rodo, kad miestas siekia išlikti prieinamas visiems ištisus metus.

Dėl gatvių perėjų ir taktilinių takų Šelefteo miestas tampa saugesnis ir lengviau prieinamas

Tvirta nuolatinio tobulėjimo sistema

Šelefteo stebėsenos ir vertinimo sistema yra ypač svarbi miesto nuolatiniam įsipareigojimui užtikrinti prieinamumą. Žiuri nariai atkreipė dėmesį, kad tik nedaugelis savivaldybių dirba su stebėsenos ir vertinimo, todėl pripažino, kad pažangos matavimas per tam tikrą laiką yra svarbus aspektas skatinant viešojo administravimo darbuotojus teikti pirmenybę prieinamumui.

Finansavimas, skirtas geresniam atstovavimui ir prieinamai infrastruktūrai bei paslaugoms remti

Šelefteo mieste veikia 850 pilietinės visuomenės organizacijų, įskaitant 30 neįgaliesiems atstovaujančių organizacijų. Visos narystės organizacijos gali kreiptis į savivaldybę dėl finansinės paramos, o atstovaujamosioms organizacijoms skiriamas dosnus finansavimas. Subsidijos taip pat skiriamos organizacijoms, kurios siekia padidinti savo paslaugų ir infrastruktūros prieinamumą.

Darbuotojų ir politikų sąmoningumo didinimas

Šelefteo savivaldybėje siekiama gilinti žinias ir didinti sąmoningumą pasitelkiant naują vietoje sukurtą interaktyvų švietimo kursą apie JT neįgaliųjų teisių konvenciją. Šis kursas privalomas visiems savivaldybės darbuotojams, o 2022 m. rudenį jį išklause 62 savivaldybės politikai.

Technologijos – raktas į miestą neįgaliesiems

Šelefteo savivaldybė ir neįgaliųjų atstovai bendradarbiavo su turizmo biuru „Visit Skellefteå“, kad prieinamos apgyvendinimo vietos ir objektai taptų geriau matomi. Tai apima viešųjų patalpų prieinamumo lygio aprašą, kuris skelbiamas savivaldybės interneto svetainėje.

Viešosios žaidimų aikštelės ir gatvės Šelefteo mieste yra lengvai prieinamos, jose įrengti taktiliniai informaciniai ženklai ir šildoma žemė, kad sniegas ir ledas nekeltų pavojaus neįgaliesiems ir kitiems gyventojams. Miesto centrinis parkas ir netoliese esanti upės teritorija yra funkcionalios ir prieinamos susitikimų vietos su taktiliniais takais, sėdimomis vietomis, lauko liftu ir keliais taktiliniais žemėlapiams. Šelefteo autobusų tinkle įrengtos žemos grindys, kurios pasvyra iki šaligatvio bortelio lygio, rampos, tekstiniai ekranai ir garsiniai pranešimai.

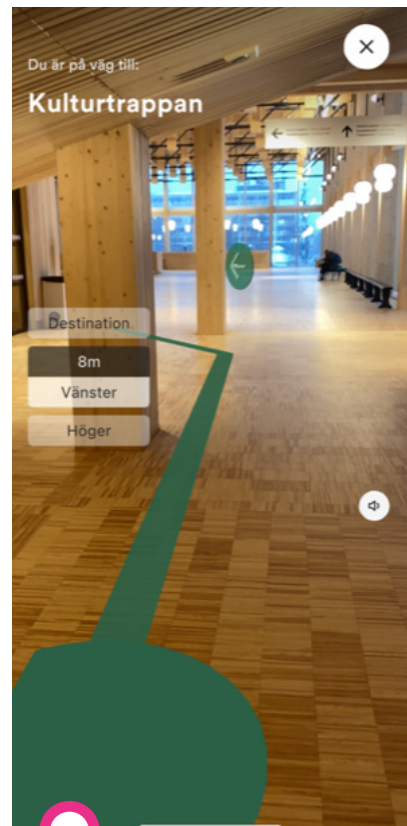
Politinis įsipareigojimas užtikrinti prieinamumą ir įtrauktį visiems gyventojams yra vienas pagrindinių mūsų sėkmės veiksnių. Mes taip pat tvirtai tikime universalaus dizaino principais ir nuo pat pradžių viską darome teisingai. Tai, kas tinka neįgaliesiems, beveik visada yra šiek tiek patogiau ir visiems likusiems. Mūsų tikslas – ne atskirti prieinamumo ir skirtingas galimybes turinčių asmenų įtraukties klausimus, bet integruoti šias perspektyvas į visas mieste vykdomas veiklas ir projektus.

Elin Brønstriom, Šelefteo miesto dalyvavimo koordinatore

Naujajame Šelefteo kultūros centre „SARA“ įdiegta papildytosios realybės programėlė, su kuria lengviau orientuotis. Šioje programėlėje yra 3D žemėlapiai, maršrutų planavimas ir garso sistema regos negalią turintiems žmonėms, taip užtikrinant prieinamumą visai bendruomenei.

Siekiant sumažinti galimus pavojus neįgaliesiems, savivaldybės interneto svetainėje ir SMS paslaugoje, skirtoje regos negalią turintiems asmenims, pateikiama naujausia informacija apie Šelefteo keliuose vykstančius statybos darbus ir kitas galimas kliūtis. Mieste taip pat veikia mokymo skyrius, kuriame sutrikusio intelekto jaunuoliai gali susipažinti su technologijomis ir darbo būdais, padedančiais jiems gyventi savarankiškesnį suaugusiųjų gyvenimą.

Tokiu būdu Šelefteo mieste ne tik aprūpinama technologijomis, padedančiomis neįgaliesiems, bet ir padedama suteikti jiems žinių ir įgūdžių, reikalingų šioms technologijoms naudoti.

Šelefteo kultūros centre naudojama papildytosios realybės programėlė, kad regos negalią turintiems žmonėms būtų lengviau orientuotis.

Antrosios vietos laimėtojas

322 071 gyventojas

Kordoba

Ispanija

Vienas seniausių Europos miestų Kordoba įsikūręs anklave tarp kalnų ir Gvadalkivyro slėnio. Miestas visuotinį prieinamumą laiko vienu iš svarbiausių prioritetų ir ypač daug dėmesio skiria įtraukiamam turizmui bei viešojo ir privačiojo sektorių partnerystei.

Suprantame, kad dar daug ką reikia nuveikti, kad pasiektume nepriekaištingą prieinamumą, tačiau galime patikinti, kad mūsų miestas kasmet tampa vis geresnis. Galiausiai, tvarkant šį nuostabų pasaulio kampelį, Kordobos miesto valdžia yra atsakinga už visų gyventojų ir lankytojų, turinčių ar neturinčių negalią, priežiūrą. Tai darome dėl visų ir kiekvienas čia visada laukiamas.

Chosé Maria Belido, Kordobos miesto meras

Kultūros paveldas, kuriuo gali mėgautis visi

Kordoboje yra didžiausias Ispanijoje senasis kvartalas ir tai vienintelis miestas pasaulyje, kuriame yra keturios UNESCO saugomos vietovės, todėl Kordoba yra populiari tarp turistų. Vien į Kordobos katedrą mečetėje per metus užsuka iki 2 mln. lankytojų. Atsižvelgiant į tai, įtraukties ir prieinamumo delegacijos vykdomais darbais siekiama skatinti nuolatinis ir visapusius veiksmus, skirtus pagerinti miesto prieinamumą turistams.

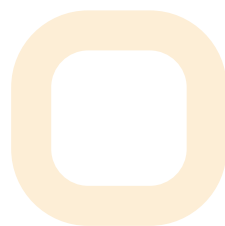
Didelė Kordobos kultūrinės darbotvarkės dalis yra „Patios de Córdoba“ festivalis, kurio metu gyventojai atveria savo kiemus visuomenei pasigrožėti. Festivalio metu neįgaliųjų vežimeliuose sėdintiems ar judėjimo negalią turintiems žmonėms įrengiamos mobilios rampos, kuriose rezervuojamos stovėjimo vietos.

Kordobos „Julio Romero de Torres“ muziejus yra pirmasis Ispanijoje 100 proc. prieinamas lankytojams, ir tai dar kartą įrodo strateginį miesto įsipareigojimą siekti įtraukios kultūros. Muziejuje įrengtos klausos kilpų ir radijo dažnio sistemos, reljefiniai paveikslai (ant sienų kabančios taktilinės skulptūros), eksponatų garso aprašymai 34 kalbomis ir ispanų gestų kalba. Nuo istorinio miesto centro iki muziejaus taip pat veda specialus prieinamas takas.

Šiuo metu „Alcázar de los Reyes Cristianos“ (liet. „Krikščionių monarchų pilis“) vykdomi statybos darbai, kuriais siekiama pagerinti galimybes naudotis neįgaliųjų vežimėliais. Iki šiol atlikus darbus bendras paminklo prieinamumas pagerėjo 90 proc.

Galiausiai pagal specialią mokymo programą, kurios bendra trukmė – 355 mokymo valandos, viešiesiems ir privatiems turizmo agentams suteikiama galimybė efektyviau padėti neįgaliams lankytojams.

Kordobos kultūros ir laisvalaikio zonose įrengtos rampos neįgaliųjų vežimėlių prieinamumui pagerinti.

„NaviLens“ kodai padeda regos negalia turintiems naudotojams savarankiškai naudotis Kordobos viešojo transporto tinklu

Viso transporto tinklo prieinamumas

Kordoboje viešasis transportas neįgaliųjų asmeniniams asistentams yra nemokamas, o autobusų vairuotojai yra išmokyti su jais dirbti. Miesto sukurta speciali programėlė užtikrina, kad riboto judrumo naudotojai galėtų lengvai iš anksto rezervuoti jutikliais aprūpintą stovėjimo vietą. Taip pat lengvai prieinamos traukinių stotys.

„NextGenerationEU“ lėšomis Kordobos mieste 220 autobusų stotelių bus 100 proc. pritaikytos žmonėms, be kita ko, bus įdiegta „NaviLens“ sistema. „NaviLens“ sistema suteikia galimybę regos negalia turintiems naudotojams būti savarankiškesniems. Iš viso 50 Kordobos taksi stotelių jau naudoja šią sistemą. Iki šiol su 34 autobusų stotelėmis įrengtomis „NaviLens“ kodų sistemomis jau pasinaudota daugiau kaip 4 000 kartų, o daugiau kaip 1 200 kartų – „Julio Romero de Torres“ muziejuje įrengtomis kodų sistemomis.

Įtraukios erdvės, kuriose žmonės gali linksintis

Kordoboje naudojamos piktogramos, kad neįgaliems vaikams būtų lengviau žaisti, taip pat pritaikyti baldai poilsio zonose žmonėms su judėjimo negalia.

Tokios piktogramos kaip ši padeda negalia turintiems vaikams lengviau suprasti ir žaisti naudojantis laisvalaikio įranga.

Trečiosios vietos laimėtojas

293 218 gyventojų

Liubliana

Slovėnija

Slovėnijos sostinė ir didžiausias miestas Liubliana yra kultūrinė šalies širdis, turinti turtingą istorinį paveldą. 2015 m. ir 2018 m. miestas laimėjo Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimus. Nuo to laiko miestą stengiamasi padaryti dar prieinamesniu ir parodyti pavyzdį kitiems Slovėnijos miestams.

Liubliana – tai miestas, kuriame įvairūs žmonės gyvena kartu ir vienas kitą gerbia. Kuriame sąlygas, kad visi galėtų gyventi visavertį ir kokybišką gyvenimą. Prieinamumas visiems yra vienas iš svarbiausių klausimų, į kurį visada turime atsižvelgti, kai pertvarkome miestą. Jei miestas prieinamas pažeidžiamiausioms grupėms, jis yra prieinamas ir palankus visiems.

Zoranas Jankovičlinas Brėnstriomas, Liublianos miesto meras

Kieme eksponuojamas taktilinis Liublianos pilies maketas

Turtinga kultūrinė patirtis kiekvienam lankytojui

Senajoje Liublianos širdyje pėstieji į gatves, aikštes ir tiltus per Liublianos upę gali patekti be kliūčių. Iš viso pastatyta arba atnaujinta 13 pėsčiųjų tiltų, kad jie būtų lengviau prieinami. Iš 13 nemokamų viešųjų tualetų 10 yra prieinami visiems.

Prie Mėsinių tilto (Liublianos meilės tilto) galima nemokamai įlipti į pritaikytas upės valtis, o Liublianos pilį galima pasiekti pritaikytu keltuvu. Kieme eksponuojamas taktilinis pilies maketas, skirtas regos negalia turintiems asmenims, kad jiems būtų lengviau susipažinti su pilies architektūra.

Siekiant užtikrinti, kad kiekvienas galėtų mėgautis Liublianos žaliosiomis zonomis, investuota į prieinamus miesto sodus. Taip pat įrengta daugiau kaip 3 000 suoliukų. Kelios viešosios žaidimų aikštelės taip pat buvo atnaujintos, kad taptų labiau pritaikytos.

Visoje Liublianoje galima nemokamai naudotis elektra varomomis transporto priemonėmis, įskaitant automobilius su neįgaliųjų vežimėliais.

Saugus judėjimas po miestą

Liublianos miesto centre pėstiesiems ir dviratiniams skirtos teritorijos buvo išplėstos ir sutvarkytos tolygiai paklojant grindinį, taktilinį ženklinaimą, nuleistus bortelius ir rampas. Daugiau nei 80 proc. pėsčiųjų perėjų įrengti garsiniai signalai, o 2 proc. automobilių stovėjimo vietų yra skirtos neįgaliesiems.

Visame mieste gyventojai gali nemokamai naudotis elektra varomomis transporto priemonėmis, įskaitant automobilius su neįgaliųjų vežimėliais. Visi miesto autobusai yra žemagrindžiai, o 96 proc. jų įrengtos vaizdo ir garso pranešimų sistemos. Kelionės miesto ir tarp miestiniu viešuoju transportu taip pat yra nemokamos neįgaliesiems ir jų asmeniniams asistentams, taip pat vyresnio amžiaus žmonėms.

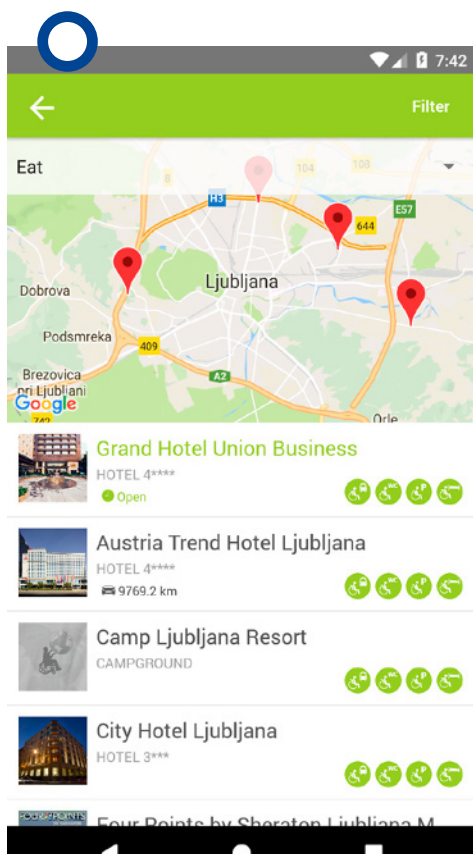
Neįgalieji gali saugiai naudotis Liublianos viešuoju transportu naudodamiesi tokiomis priemonėmis kaip specialios tapatybės kortelės, kurias pateikdami jie gali greitai paprašyti vairuotojų pagalbos miesto autobusuose.

Naujoviška mobilioji programėlė

Nuo 2018 m. Liubianos lankytojai gali atsisiųsti nemokamą mobiliąją programėlę „Ljubljana by Wheelchair“ ir gauti informacijos neįgaliųjų vežimėliuose sėdintiems žmonėms. Programėlėje rodoma informacija apie mieste esančias prieinamas vietas, kad neįgaliesiems būtų lengviau judėti.

Išmanieji skaitmeniniai sprendimai (įskaitant prieinamą Piliečių iniciatyvų tarnybos interneto portalą) suteikia galimybę visiems lengviau ir greičiau gauti informaciją bei aktyviau bendradarbiauti.

Mobiliojoje programėlėje „Ljubljana by Wheelchair“ pateikiama aktuali ir naujausia informacija apie prieinamumą visame mieste.

Veiksmingas neįgaliųjų įtraukimas

Liubliana neseniai išleido strateginį prieinamumo planą, kurį įgyvendinant dalyvauja ir privatūs, ir viešieji subjektai ir kuriame numatytos aiškios priemonės, kaip iki 2025 m. padaryti miestą prieinamesnį.

Neįgalieji tiesiogiai įtraukiami į miesto politikos formavimą per mero patariamuosius organus SOAKO ir SVSO. SOAKO sudaro neįgalieji, neįgaliųjų organizacijų atstovai, architektai ir savivaldybių pareigūnai. Patariamasis organas įgyvendina iniciatyvas, kuriomis siekiama pašalinti architektūrines ir komunikacijos kliūtis neįgaliesiems ir užkirsti joms kelią. Jame taip pat siūlomi praktiniai sprendimai atitinkamoms miesto administracijos įstaigoms.

Ne tik formuojant politiką, bet ir praktiškai ją įgyvendinant taip pat dalyvauja neįgalieji. Tai apima prieinamų sprendimų bandymus viešosiose erdvėse, pavyzdžiui, taktilinį žemės ženklimą, bandomuosius važiavimus miesto autobusais ir bandomuosius lengvai skaitomos informacijos skaitymus. Tokiu būdu neįgalieji yra vertingi partneriai kuriant atvirą ir visiems prieinamą miestą.

Liubliana, priimdama sprendimus, reguliariai konsultuojasi su neįgaliaisiais, kad geriau suprastų, kokiomis konkrečiomis paslaugomis ir veiksmais galima paremti jų integraciją, savarankiškumą ir nepriklausomą gyvenimą.

Specialusis prizas už informacines ir ryšių technologijas (IRT)

60 tūkst. gyventojų

Merida

Ispanija

Merida – istorinis miestas Ispanijos pietvakariuose. 1993 m. dėl turtingos romėnų laikų istorijos įtrauktas į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą. Mieste siekiama sudaryti sąlygas visiems gyventojams susipažinti su jo kultūrine praeitimi, dabartimi ir ateitimi taip pat nuolat stengiamasi tapti miestu kiekvienam.

Meridoje įgyvendiname miesto ir socialinės transformacijos projektą, grindžiamą visuotiniu prieinamumu. Kad tai taptų realybe, suprantame, kad vienintelis būdas skatinti būtiną pertvarką yra veiksmų ir politikos kryptių įvairiapusiškumas. Tik turėdami visuotinį prieinamumą ir socialinį modelį galime pasiekti savo tikslą – užtikrinti, kad visi žmonės be išimties galėtų visapusiškai naudotis savo pilietybe.

Antonio Rodriguesas Osuna, Meridos miesto meras

Meridos griuvėsių ir paminklų lankytojai gali naudotis telefonais, kad nuskaitytų interaktyvias lenteles ir gautų audiovizualinę informaciją.

Meridoje nuosekliai skatinamas visuotinis prieinamumas ir stiprinamas bendradarbiavimas su neįgaliesiems atstovaujančiomis organizacijomis. Pirmiausia miestas pasitelkė IRT, kad kultūros renginiai ir istorinės vietos taptų prieinamesnės.

Naujoviškas IRT naudojimas kultūros renginiuose ir istorinėse vietose

Merida yra labai senas miestas, kuris stengiasi puoselėti savo paveldą ir kartu tampa vis labiau prieinamas. Ypatingas dėmesys skiriamas kultūros renginių ir istorinių vietų prieinamumui didinti.

Kad daugiau žmonių galėtų susipažinti su įspūdinga Meridos istorija, miestas prie savo griuvėsių ir paminklų įrėngė prieinamas interaktyvias lenteles.

Kasmet Romos teatre vykstančiame festivalyje „Stone and Music Festival“ naudojami vibruojantys maišeliai, padedantys klausos negalią turintiems žmonėms mėgautis muzika. Be to, Meridos tarptautinis klasikinio teatro festivalis bendradarbiauja su „Plena inclusión“ (organizacija, padedančia žmonėms su protine negalia ar raidos sutrikimais), ONCE (fondu, padedančiu žmonėms su regos sutrikimais) ir „Audiosigno“ (jutiminio prieinamumo paslaugos), kad spektakliai būtų prieinamesni ir kiekvienas galėtų mėgautis klasikiniu teatru.

Meridoje įvestos „dienos be triukšmo“ miesto mugėje ir Trijų Karalių parado metu per Kalėdas. Šiomis dienomis tam tikromis valandomis muzika išjungiamą, kad autizmu ir kitais jutiminių pojūčių sergantys žmonės galėtų dalyvauti renginyje ir nesijautų prislėgti.

Mūsų miesto gyventojai pasitiki mumis, kad mes gerinsime jų gyvenimą, skatindami pasaulinius projektus vietos lygmeniu ir tapsime miestu, kuris savo paveldą paverčia universalesniu, prieinamesniu ir įtraukesniu. Tai paveldas, kuris yra Meridos gyventojų ir visų mus lankančių žmonių gyvenimo dalis. Paveldas, kuriuo gyvenama ir mėgaujamasi.

Antonio Rodrigues Osuna, Meridos miesto meras

Vasaros ir Kalėdų atostogų metu vaikai gali dalyvauti įtraukiančiose miesto stovyklose, kurios padaro miesto paveldą prieinamesnį. Stovyklose vaikams teikiama specializuota pagalba, kad jie galėtų sportuoti, lankytis teatro ir muzikos renginiuose, dalyvauti ekskursijose. Viešasis plaukimo baseinas tapo prieinamas įrengus liftą, be to, daugelyje miesto žaidimų aikštelių įdiegta pritaikytų priemonių.

Įtraukiose miesto stovyklose Meridos paveldas tampa labiau prieinamas vaikams, įskaitant ekskursijas su gidais.

Atstovavimas

Svarbiausiuose Meridos viešuosiuose pastatuose įrengtos magnetinės kilpos, ir tai reiškia, kad daugiau žmonių gali dalyvauti miesto veikloje, forumuose ir renginiuose. Nuo 2015 m. mieste taip pat veikia specialus neįgaliųjų teisėms ir poreikiams skirtas administracijos skyrius. Prieinamumo politika grindžiama įtraukties planu. Planas parengtas bendradarbiaujant su neįgaliaisiais, jų šeimomis ir jiems atstovaujančiomis asociacijomis. Be to, atliekant testus, susitikimus ir pokalbius buvo surinkta daug informacijos. Vėliau vietos valdžios nariai jį aptarė ir dėl jo susitarė. Iš 101 įtraukties plane numatytos priemonės miestas jau pradėjo įgyvendinti 50 priemonių ir iki šiol investavo 2,1 mln. eurų.

Specialusis prizas už viešųjų erdvių prieinamumą

1,9 mln. gyventojų

Hamburgas

Vokietija

Antras pagal dydį Vokietijos miestas Hamburgas kasmet pritraukia milijonus turistų. Jo upes ir kanalus kerta apie 2 500 tiltų, todėl šis miestas yra daugiausiai tiltų turintis miestas Europoje. Apie 1,9 mln. gyventojų turintis Hamburgas nuolat tobulina savo miesto įvaizdį, kad taptų neįgaliuosius labiau įtraukiančiu miestu.

Prieinamumas yra žmogaus teisė, svarbi Hamburgo ir visos Vokietijos gyventojams. Kai žmonės susiduria su kliūtimis, jie negali visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime, todėl iš jų atimama nepriklausomybė. Šiuo požiūriu prieinamumas taip pat yra esminė demokratijos dalis. Moderni į ateitį orientuota demokratinė visuomenė yra be kliūčių ir įtrauki, ir to mes norime Hamburge.

Ulrikė Kloiber, Senato neįgaliųjų lygybės koordinatore

Naujoviškomis idėjomis skatinamas prieinamumas

Hamburgas, dirbdamas su privačiais ir valstybės subsidijuojamais būstais, daug dėmesio skiria prieinamumui. Hamburgo uostas, kuris yra vienas iš didžiausių uostų pasaulyje, yra viena iš pagrindinių miesto įžymybių ir puikus lengvai prieinamos turistinės vietos pavyzdys. Hamburgas taip pat pristatė naujoviškas koncepcijas, pavyzdžiui, „ateities taksi“ (vok. Zukunftstaxi). Pagal šią koncepciją teikiamos subsidijos nulinės taršos taksi automobiliams, kuriais galima vežti neįgaliųjų vežimėliuose sėdinčius asmenis, eksploatuoti.

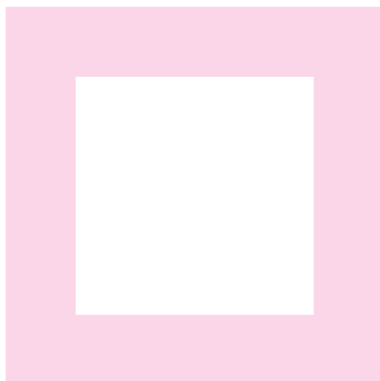

Bendradarbiavimas ir aktyvus dalyvavimas buvo pagrindiniai Hamburgo prieinamumo sėkmės veiksniai

Aktyvus įsitraukimas visame mieste

Hamburge laikomasi konsoliduoto požiūrio į prieinamumą, kuris apima suinteresuotųjų šalių dalyvavimą ir suderintus viešojo ir privačiojo sektorių veiksmus. Vienas iš pavyzdžių – Valstybinė neįgaliųjų darbo grupė – asociacija, vienijanti beveik 70 neįgaliųjų organizacijų. Darbo grupė gina neįgaliųjų teises valdžios institucijose ir įstaigose.

Hamburge daug dėmesio buvo skiriama tam, kad miestas taptų prieinamesnis – nuo taksi vairuotojų mokymo aptarnauti neįgaliuosius iki prieinamų internetinių viešojo administravimo paslaugų.

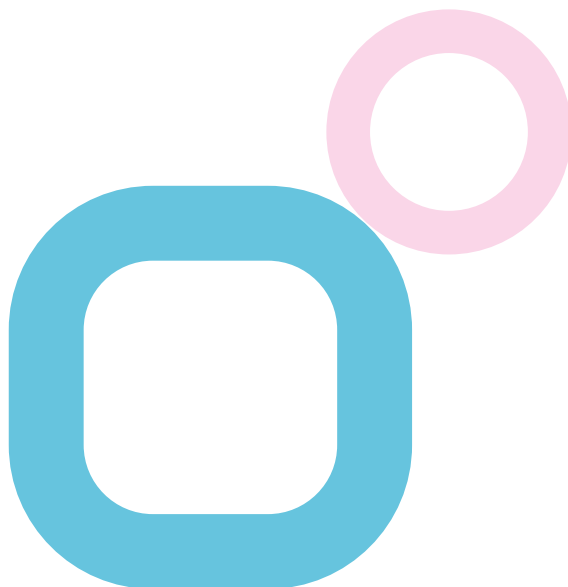

A group of people being photographed in a grand hall receiving an award.

Neįgaliųjų integracijos galimybės

Hamburge siekiama įsteigti įtraukiojo ugdymo institutą, kad sutrikusio intelekto asmenys galėtų dėstyti aukštojo mokslo įstaigose. Be to, miestas turi savo įstatymą – Neįgaliųjų lygybės įstatymą, kuriuo, kaip ir JT neįgaliųjų teisių konvencija, siekiama įtvirtinti neįgaliųjų savarankišką gyvenimą ir lygiavertį dalyvavimą visuomenėje.

Specialusis prizas už transportą

160 tūkst. gyventojų

Grenoblis

Prancūzija

Kalnų apsuptas Grenoblis Prancūzijos pietvakariuose nuo seno rūpinasi prieinamumu. 2013 m. miestas laimėjo antrąją vietą Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose, o 2020 m. Prancūzijos neįgaliųjų asociacija „APF France handicap“ jam skyrė „pirmojo prieinamo miesto“ apdovanojimą.

Norime visiems suteikti galimybę dalyvauti kuriant mūsų miestą, vadovaudamiesi idėja „nieko nebus apie mus, be mūsų“. Mūsų viešasis transportas yra gerai įrengtas – mūsų tramvajus buvo pirmoji prieinamo tramvajaus paslauga pasaulyje, o šiuo metu daugiausia dėmesio skiriame prieinamo būsto teikimui asmenims su fizine negalia.

Luizas Beltranas-Lopezas, Miesto tarybos narys, savivaldybės komandoje atsakingas už prieinamumą ir neįgaliuosius

Grenoblis padarė didelę pažangą siekdamas užtikrinti viešojo transporto prieinamumą

Pritaikytas judėjimas po miestą

Grenoblis laikosi griežto požiūrio į transporto prieinamumą. Miesto viešieji autobusai ir tramvajai tapo prieinami, šiuo metu rengiamasi aprūpinti pritaikytais dviračiais.

Speciali supratimo gerinimo kampanija

Grenoblio prieinamumo mėnuo apima daugybę renginių, kuriais siekiama gerinti supratimą apie neįgaliuosius, jų poreikius ir iššūkius. Mieste taip pat organizuojamos išvykos, kad būtų galima įvertinti padėtį konkrečioje vietovėje. Kasmet Grenoblis parengia privačių ir viešų statinių prieinamumo būklės ataskaitą ir pristato rezultatus savivaldybės prieinamumo komisijos posėdyje.

Savivaldybės prieinamumo komisijos posėdyje aptariama Grenoblio prieinamumo padėtis

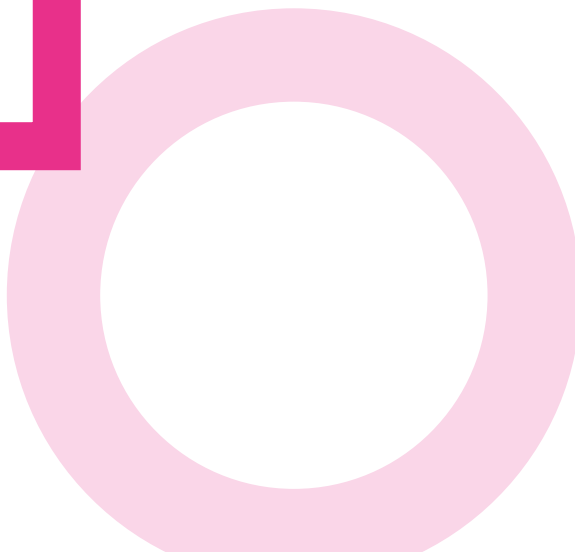
Grenoblis gerina savo infrastruktūrą, kad sportas taptų prieinamesnis

Daugiau nei transportas

Iki 2025 m. planu „Ad’Ap“ siekiama pertvarkyti Grenoble pastatus, pavyzdžiui, mokyklas, kultūros centrus ir sporto objektus. Tai leis miestui įgyvendinti daugiau sporto projektų. Daugiau nei 40 objektų jau atitinka reikalavimus.

Atstovavimas sprendimų priėmimo procese

Grenoblio miesto biudžeto lėšomis finansuojamus projektus teikia ir už juos balsuoja gyventojai, todėl įgyvendinami nauji socialinės įtraukties projektai. Pavyzdžiui, steigiamos asociacijos, padedančios mokyklą metusiems autizmu sergantiems vaikams, arba žaidimų aikštelės, vadinamos „rankų parkais“. Šie parkai skirti tiek turintiems, tiek neturintiems negalią vaikams, taip nuo pat mažens lavinant supratimą apie skirtumus.

Dalyvavimas 2024 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose

Galite padėti palengvinti neįgaliųjų gyvenimą. Prisijunkite ir pateikite paraišką 2024 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimui gauti.

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimus rengia Europos Komisija bendradarbiaujant su Europos neįgaliųjų forumu. Apdovanojimas skiriamas miestams už jų pastangas didinti prieinamumą, ypač neįgaliesiems.

Dalyvavimas konkurse – tai galimybė gauti Europos pripažinimą ir unikali proga apžvelgti dabartinę savo miesto situaciją. Taip pat galite dalytis patirtimi su kitais Europos miestais ir tapti dar geresniu miestu gyvenimui ir lankymui.

Laimėję miestai gauna finansinį prizą:

- Pirmosios vietos prizas: 150 000 eurų
- Antrosios vietos prizas: 120 000 eurų
- Trečiosios vietos prizas: 80 000 eurų

Paraiškas gali teikti miestai, kuriuose gyvena daugiau kaip 50 tūkst. gyventojų.

Atrankos procesas padalytas į du etapus: išankstinė atranka nacionaliniu lygiu ir galutinė atranka Europos lygiu. Kiekvienoje valstybėje **nacionalinė komisija**, atsižvelgdama į Europos Komisijos nustatytus kriterijus, atranka ne daugiau kaip 3 miestus iš visų šalies pareiškėjų. Iš anksto atrinkti kandidatai patenka į antrąjį konkurso etapą, kuriame juos vertina **Europos žiuri**.

Norint pateikti paraišką, reikia būti ES valstybės narės miesto, kuriame gyvena daugiau kaip 50 000 gyventojų, valdžios institucija. Konkurse gali dalyvauti ir valstybių narių, turinčių mažiau nei du tokius miestus, miestų vietovės, kurias sudaro du ar daugiau miestų, jeigu bendras jų gyventojų skaičius yra didesnis nei 50 tūkst.

Kadangi tas pats miestas negali laimėti Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo dvejus metus iš eilės, 2023 m. laimėjęs miestas negali vėl dalyvauti 2024 m. Visi kiti miestai, įskaitant antros ir trečios vietų laimėtojus ir specialųjį prizą gavusius miestus, ragunami dalyvauti vėl.

Norėdami dalyvauti, iki galutinio termino turite užpildyti ir pateikti paraiškos formą internetu. Prasidėjus paraiškų teikimo laikotarpiui, bus paskelbtos gairės ir dalyvavimo taisyklės, padėsiančios teikti paraiškas.

Jos bus pateiktos visomis oficialiomis ES kalbomis 2024 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo interneto svetainėje.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2024

Atrankos tvarka ir kriterijai

Teisėjai atsižvelgs į priemones, kurių buvo imtasi šiose srityse:

- užstatyta aplinka ir viešosios erdvės;
- transportas ir susijusi infrastruktūra;
- informacija ir ryšiai, įskaitant naujas technologijas;
- viešoji infrastruktūra ir paslaugos.

Teisėjai įvertins paraišką vadovaudamiesi šiais šešiais kriterijais:

- veiksmų mastas;
- įsitraukimas ir įsipareigojimų lygis;
- poveikis;
- rezultatų kokybė ir tvarumas;
- neįgaliųjų ir susijusių partnerių dalyvavimas;
- socialinės inovacijos.

Norėdami sužinoti daugiau apie galutinius vertinimo kriterijus, akylai sekite informaciją, pateikiamą mūsų svetainėje.

2024 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo nugalėtojas bus paskelbtas 2023 m. gruodžio 1 d. Apdovanojimų įteikimo ceremonija yra kasmetinės konferencijos, skirtos Europos neįgaliųjų dienai (2023 m. lapkričio 30–gruodžio 1 d.) paminėti, dalis.

Susisiekite su mumis

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimų sekretoriatas gali jums padėti parengti paraišką. Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis el. paštu secretariat@accesscityaward.eu

Kaip susisiekti su ES

Asmeniškai

Visoje Europos Sąjungoje yra šimtai Europe Direct centrų. Artimiausio centro adresą galite rasti internetu (https://european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lt).

Telefonu arba raštu

Europe Direct tarnyba atsakys į jūsų klausimus apie Europos Sąjungą. Su šia tarnyba galite susisiekti:

- nemokamu numeriu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (kai kurie operatoriai už šiuos skambučius gali imti mokestį),
- šiuo standartiniu numeriu: +32 22999696,
- naudodami šią formą: https://european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_lt.

Kaip rasti informacijos apie ES

Internetas

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje Europa (https://europa.eu/european-union/index_lt).

ES leidiniai

ES leidinius galite peržiūrėti arba užsisakyti adresu <https://op.europa.eu/lt/publications>. Jeigu jums reikia daugiau nemokamų leidinių egzempliorių, kreipkitės į Europe Direct arba į vietos dokumentų centrą (https://european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lt).

ES teisė ir susiję dokumentai

Norėdami susipažinti su ES teisine informacija, įskaitant visus ES teisės aktus nuo 1951 m. visomis oficialiosiomis kalbomis, apsilankykite svetainėje EUR-Lex (<https://eur-lex.europa.eu>).

ES atvirieji duomenys

Portale (<https://data.europa.eu/lt>) suteikiama prieiga prie ES institucijų, įstaigų ir agentūrų atvirųjų duomenų rinkinių. Šiuos duomenis galima nemokamai parsisiųsti ir pakartotinai naudoti tiek komerciniais, tiek nekomerciniais tikslais. Be to, portale suteikiama prieiga prie daugybės Europos šalių duomenų rinkinių

Kasmetinis geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas skiriamas Europos miestams už jų pastangas padaryti save prieinamesniais neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus piliečiams. Šioje brošiūroje pristatomi 2023 m. nugalėtojų, antrosios vietos laimėtojų ir specialiuosius apdovanojimus gavusių miestų pasiekimai: Šelefteo (Švedija), Kordoba (Ispanija), Liubiana (Slovėnija), Mérida (Ispanija), Hamburgas (Vokietija) ir Grenoblis (Prancūzija). Šių metų konkurse dalyvavę miestai ėmėsi konkrečių veiksmų, kad viešosios erdvės, paslaugos, transportas, pastatai, kultūra ir turizmas taptų priei

Mūsų leidinius nemokamai galite atsisiųsti arba užsisakyti internetu adresu ec.europa.eu/social/publications

Norėdami reguliariai gauti naujienas apie Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinį direktoratą, „Social Europe“ naujienlaiškius nemokamai gausite užsiregistravę adresu

ec.europa.eu/social/e-newsletter

[Social Europe](#)

[EU_Social](#)

